

Кључна реч, одговор на питање да ли Србија сме да преговара (да уопште узима обзир) поделу Косова је – КОРИДОР 10. Гледано из српског угла. Гледано из угла Албанаца – то је почетак реализације приче о Великој Албанији.

Градоначелник јужне Митровице, Бајрам Реџеџи, причајући пре неког времена о дестабилизованом северу Косова, о непристајању појединих група Срба на суживот са Албанцима у овој највећој српској средини, о противљењу званичне српске политике томе да Срби учествују у процесима као што су децентрализација Косова и изласку Срба на албанске новембарске изборе и осталим показатељима тога да се (иако је декларативно против) званична Србија нада подели Косова – упозорио је, чак без злурадости и, рекло би се, добронамерно, на кључну ствар. Наиме, такозвана екстремна албанска струја (коју представља Курти са својим „Самоопредељењем“ – а који, опет, не би постојао да то не одговара властима из Приштине – да се задржимо на Косову а не одемо даље, до појединих сила из ЕУ или САД), дакле та би „струја“ истог часа започела дуго и врло озбиљно припремани пројекат „дестабилизације“ југа Србије и тражила да се Прешево – Медвеђа – Бујановац припоје Косову. Дестабилизација је овде под наводницима зато што би у случају да до тога дође, адекватнија реч за догађаје који би уследили била – рат. Уколико неко у Србији заиста преговара о подели Косова – чиме би Србија добила један мали, стратешки безначајни део богате косовске територије коју је у овој рунди (ипак) изгубила – тај би преговарач вероватно требало да има у виду да нешто мора дати за узврат. Ако је тај „узврат“ југ Србије и једина тачка која Србију после отцепљења Црне Горе може да учини икоме занимљивим геостратешким партнером – онда тај српски преговарач у овом случају мора да буде или под а) луд или под б) да нема ни мало добру намеру.

Декларативно, ниједан политичар ни са српске ни са албанске стране не подржава причу о подели Косова. Консензус, међутим, не постоји ни код једних ни код других.

Декларативно, политичари и једне и друге стране залажу се за целовитост Косова, једни као неотуђивог дела Србије (што де факто не функционише већ десет година) а други као независне државе (која ни де јуре ни де факто још увек није успостављена).

Сваки ће вам српски политичар, нажалост, рећи да је против поделе Косова. Нажалост, зато што то напосто није истина (што значи да грађани Србије немају представу о томе

Коме одговара подела Косова и Метохије?

Пише: Ана Радмиловић
недеља, 04 октобар 2009 23:59

шта влада Србије уистину планира) и зато што постоји један предугачак списак ствари, мучан попис потеза које је Република Србија направила током последњих десет година (или двадесет и више, али та је прича још дужа) а који иду у прилог томе да на крају дође до „разграничења на линији сукоба“ тј. поделе Космета на јужно (албанско) и северно (српско) Косово.

За такво књиговодство ја немам ни довољно знања а ни храбрости – тек, једино што могу да закључим (као и већина оних који гледају вести) јесте да, незванично, Република Србија свакодневно обогаћује овај будући попис, који ће једног дана неко направити. Да се и даље ради на томе да сви на крају закључимо како је „подела“ успех српске дипломатије и најбоље решење. Званично, Република Србија се „никада, никада неће одрећи Косова и Метохије“ и, наравно, нема говора о подели. Приче о преговорима су измишљене итд, итд...

Занимљивији би, можда, био покушај да се сагледа ствар из албанског угла. Дакле, одговара ли Албанцима подела Косова и шта они мисле о томе.

Албански политичари који не важе за екстремисте (мада је и даље међу Србима уврежено веровање да не постоји Албанац који, када дође време за то, није екстремиста) мишљења су да Албанци на Косову, за почетак, треба да раде на уређењу и имплементацији државног система; да треба да се баве лобирањем не би ли што више земаља признало њихову независност; да се, евентуално, једног дана уједине са Албанијом и то би, за сада, било све. Питање је, чак, и колико би то уједињење заиста одговарало криминогеним структурама на Косову које су у јакој вези са властима из Приштине. То су структуре за које је непожељно свако увођење у систем – а Албанија као држава ипак има и неки систем – јер увођење у систем значи и крај потпуној анархији, која истима омогућава безбрижно бављење свим оним пословима који у уређеном свету баш и нису много популарни, а тичу се трговине разноврсним артиклима као што су крадена кола, наркотици, жене, деца или оружје - свеједно.

Косово као црна рупа Европе у том смислу одговара значајном броју оних који имају новца, што даље значи утицаја на политички расплет – какав год он био. И на албанској и на српској страни, подразумева се, постоји тај значајни број учесника у политичком животу којима, због природе оних других послова којима се баве, највише одговара да до расплета (какав год он био) никада и не дође, јер расплет (какав год био) уједно значи и крај или бар велико отежавање ове специфичне врсте пословања која се развила на том месту.

Али, како ово није текст који ће се бавити криминалом на Космету (мада је већина догађаја који се воде као „политички“ углавном условљена или чак узрокована управо криминалом) – враћам се на причу о подели.

Према неким незваничним претпоставкама подела можда одговара Хашиму Тачију чији је један од саветника, извесни академик који из мало другачијег угла има заправо сличне ставове као Добрица Ћосић, више пута помињао овакво решење као једно од бољих по Албанце са Косова. Подела којим би Срби добили мали и не много значајни део територије, а Албанци то да су се решили свог архинепријатеља и његових „колонијалистичких“ претензија на земљу која је „одувек била албанска“ – по мишљењу овог академика најбезболнија је цена албанске слободе и праве независности. Уколико се албанско Косово ратосиља тврдох српских националиста са севера и великодушно их „врати“ њиховој матичној држави – Србији, за узврат добија још једну веома пожељну ствар. Република Србија биће принуђена да се сасвим одрекне свог ионако све безначајнијег (али ипак за Албанце иритантног) присуства јужно од Ибра. Јужно од Ибра остаје, треба поновити, неких седамдесет посто српског становништва са Косова и нешто више од деведесет посто територије.

Сличног су мишљења (шта ће им север Косова?) и Албанци са југа Србије, вође попут Јонуза Муслијуа или политички (и не само политички) активни ветерани ОВБМП (такозване Ослободилачке војске Бујановца Медвеђе и Прешева).

Прича о подели, међутим, не допада се (у овом тренутку) Рамушу Харадинају и неким опозиционим струјама које, што је занимљиво, сада делују ако „умереније“. Ова „умереност“ или уздржаност и неучествовање у активностима попут напада на ЕУЛЕКС у изведби Албина Куртија и његовог свеалбанског покрета „Ветвендосје“, делује више као чекање исхода и примиреност пред новембарске изборе, а за оне који су више упућени у послове око безбедности – као затишје пред олују.

Олуја на југу Србије након евентуалног договора о подели и оваквог „тријумфа српске дипломатије“ не мора, наравно, изгледати као „Олуја“ у Крајини, ни бити брза и ефикасна попут 17-ог марта 2004. Она може, напротив, деловати попут торнада, срушити с времена на време по неко место, беснети и стишавати се периодично али не одступајући од крајњег циља који Албанцима можда може да заделује као остварење сна о Великој Албанији, док ће за поједине земље западног света значити скидање с врата проблематичних Срба који још увек имају, у оквиру граница своје територије, један

Коме одговара подела Косова и Метохије?

Пише: Ана Радмиливић
недеља, 04 октобар 2009 23:59

вредан пункт. Ради се, наравно, о фамозном Коридору 10.